

Sadržaj pisma je odobren od strane
Agencije za lijekove i medicinska sredstva (CALIMS)

Efikasnost i bezbjednost primjene u pedijatrijskoj populaciji lijekova iz grupe nazalnih dekongestiva za lokalnu primjenu

Podgorica, 01.08.2014. godine

Poštovani zdravstveni radnici,

U cilju objektivne informisanosti stručne i opšte javnosti o efikasnosti i bezbjednosti lijekova iz grupe "R01 nazalni preparati/R01A Dekongestivi i ostali nazalni preparati za lokalnu primjenu/R01AA i R01AB", a zbog primjećenih razlika u informacijama koje prate ovu grupu lijekova, koji su namijenjeni pedijatrijskoj populaciji, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore (u daljem tekstu: CALIMS) je pokrenula inicijativu za pripremanje pisma zdravstvenim radnicima, u kojem će biti detaljno predstavljene najznačajnije informacije o bezbjednoj primjeni ovih lijekova.

Zajednički tekst pisma pripremljen je od strane farmaceutskih kompanija: **Glosarij d.o.o.**, **Farmegra d.o.o.**, **Farmont M.P. d.o.o.**, **Evropa Lek Pharma**, **Bosnalijek d.d.** i **Neregelia d.o.o.**, koje su odgovorne za promet lijekova iz farmakoterapijske grupe "R01A Dekongestivi i ostali nazalni preparati za lokalnu primjenu". Tekst pisma je odobren od strane CALIMS i u skladu je sa evropskim preporukama za primjenu ovih lijekova.

Sažetak

- predmet pisma su lijekovi koji kao aktivne supstance sadrže: **oksimetazolin**, **ksilometazolin**, **fenilefrin** i **efedrin**, koji pripadaju sljedećim farmakoterapijskim grupama:
 - *R01A – DEKONGESTIVI I OSTALI NAZALNI PREPARATI ZA LOKALNU PRIMJENU*

R01AA – adrenomimetici, monokomponentni

R01AA03 efedrin

R01AA05 oksimetazolin

R01AA07 ksilometazolin

R01AB – adrenomimetici, kombinacije bez kortikosteroida

R01AB fenilefrin, trimazolin

- dekongestivi su ljekovi koji se koriste za brzo ublažavanje simptoma kod nazalne kongestije. Nazalna kongestija je čest simptom sljedećih stanja: akutni rinitis zbog običnog nazeba, sinuzitis, alergijski rinitis, rinosinuzitis, upala srednjeg uha... Zbog direktnog djelovanja na receptore u krvnim sudovima sluznice nosa, dolazi do vazokonstrikcije i samim tim smanjenja otoka nosne sluznice i curenja iz nosa (zапушености) nosa. Uspostavljaju slobodnije disanje na nos i ublažavaju prateće znake i simptome običnog nazeba. Dekongestivi su dostupni u obliku spreja za nos ili kapi za nos, odnosno tableta ili kapsula za oralnu upotrebu. U prometu u Crnoj Gori iz ove grupe ljekova za nazalnu dekongestiju, dostupni su ljekovi koji sadrže sljedeće aktivne supstance: oksimetazolin, ksilometazolin, fenilefrin i efedrin
- **nazalni dekongestivi za lokalnu primjenu (kapi za nos, sprej za nos) koji sadrže oksimetazolin, ksilometazolin i fenilefrin su kontraindikovani za primjenu kod djece mlađe od 6 godina. Ukoliko kapi za nos i sprej za nos sadrže efedrin, kontaindikovani su za primjenu kod djece mlađe od 12 godina. Takva odluka je donijeta u odsustvu dokaza za pozitivan odnos korist/rizik od primjene ove grupe ljekova u pedijatrijskoj populaciji mlađoj od 6 godina**
- preporučeno trajanje terapije dekongestivima je 5-7 dana, iz razloga što dugotrajnija primjena može uzrokovati ozbiljnu, povratnu kongestiju u nosu. Ukoliko se ljekovi iz ove grupe primjenjuju u skladu sa važećim preporukama, rizik od javljanja ovog neželjenog dejstva je sveden na minimum. Ukoliko, nakon 3-5 dana simptomi i dalje traju ili ukoliko dođe do pogoršanja ili se pojave novi simptomi, pacijent treba prekinuti primjenu lijeka i obratiti se ljekaru
- za djecu starosti između 6 i 12 godina preporučuje se upotreba dekongestiva, koji se mogu kupiti u apoteci, ali uz jasno uputstvo o upotrebi i doziranju uz kutiju lijeka, kao i savjet farmaceuta o pravilnoj upotrebi
- preporučene doze za primjenu ovih ljekova ne treba prekoračiti
- čuvati van domaćaja djece.

Dodatne informacije o efikasnosti i bezbjednosti i preporuke za primjenu ovih ljekova

Pregledi dostupnih podataka (Cochrane) o efikasnosti i bezbjednosti primjene ljekova iz grupe simpatomimetičkih nazalnih dekongestiva su sažeti u nastavku:

Efikasnost

Većina ljekova iz grupe nazalnih dekongestiva se već dugo koristi i uvedeni su u kliničku praksu, u vrijeme kada su zahtjevi za dokazivanje efikasnosti i bezbjednosti bili manje rigorozni u odnosu na standarde koji danas važe. U to vrijeme ljekovi su odobravani za primjenu na pedijatrijskoj populaciji, na osnovu prepostavke pozitivnog odnosa korist/rizik od njihove primjene kod odraslih. Danas, posebno uzimajući u obzir činjenicu da "dijete nije mali čovjek", kada je primjena ljekova u pitanju, sprovode se, u cilju dokazivanja bezbjednosti i efikasnosti klinička ispitivanja i na pedijatrijskoj populaciji. Ograničenja kliničkih ispitivanja koja su se sprovodila sa nazalnim dekongestivima bila su sljedeća:

- većina ispitivanja su uključivala populaciju mješovite dobi (tj. odrasle i djecu)
- većina ispitivanja su evaluirala ublažavanje simptoma nazalne kongestije i u drugim stanjima povezanim sa začepljenošću nosa, kao i prehlade. U studijama nijesu korišćena standardizovana i validirana mjerjenja, te često subjektivi simptomi nazalne začepljenosti ne koreliraju sa objektivnim mjerjenjima
- u mnogim ispitivanjima ispitivani su višekomponentni ljekovi, čime je ozbiljno ograničena procjena efikasnosti pojedinačnih komponenti

Dakle, ne postoje adekvatno dizajnirane studije o primjeni simpatomimetičkih nazalnih dekongestiva u pedijatrijskoj populaciji, tako da se ne može do kraja utvrditi povoljan odnos koristi i rizika.

Međutim iz višedecenijske kliničke primjene ovih ljekova nije proistekao značajniji problem u bezbjednosti ovih ljekova koji bi imao za posljedicu donošenje drastičnijih mjera kada je u pitanju primjena ovih ljekova, osim definisanja starosnog uzrasta u kojem ih je opravdano primijeniti.

Bezbjednost

U Velikoj Britaniji, državi koja predstavlja kolijevku farmakovigilance, tj. bezbjedne primjene ljekova, je zabilježeno 138 ozbiljnih neželjenih reakcija kod djece mlađe od 12 godina nakon primjene 5 simpatomimetičkih nazalnih dekongestiva, od kojih su 3 klasifikovana kao slučajevi predoziranja. Kod djece starosti od 6 godina i mlađe, zabilježeno

je 89 ozbiljnih neželjenih reakcija, od kojih su 3 prijavljene kao predoziranje (svi slučajevi predoziranja opisani su u djece mlađe starosne grupe, kao i dvije trećine svih reakcija).

Uprkos činjenici da se ovi lijekovi već dugi niz godina koriste u kliničkoj praksi, ne postoje čvrsti dokazi o njihovoj efikasnosti, a postoje podaci o vrlo rijetkim slučajevima ozbiljnih neželjenih reakcija poput alergijskih reakcija, uticaja na san i spavanje i halucinacije. Rizik od ispoljavanja ovih neželjenih dejstava se smanjuje kod starije djece zbog, pored ostalih razloga i veće tjelesne težine, smanjenja broja prehlada tokom godine i bolje saradnje djeteta kada je u pitanju saopštavanje subjektivnog efekta primijenjenog lijeka.

Situacija na tržištu Crne Gore

Ljekovi iz grupe nazalnih dekongestiva se nalaze u prometu u Crnoj Gori na osnovu dozvole za lijek (završena procedura registracije) sa odobrenim sažetkom karakteristika lijeka, uputstvom za pacijenta i pakovanjem koje sadrže informacije, u skladu sa ključnim informacijama pisma. Od strane CALIMS registrovani su:

1. Operil P (oksimetazolin) sprej za nos 0,025%, Operil P (oksimetazolin) kapi za nos 0,025%, Operil sprej za nos 0,05% (oksimetazolin) i Operil kapi za nos 0,05% (oksimetazolin) - Glosarij d.o.o., kao nosilac dozvole za lijek

Od strane CALIMS odobren je sažetak karakteristika lijeka, u kojem je navedeno da je lijek kontraindikovan kod djece mlađe od 6 godina.

2. Reukap® (efedrin) 1% kapi za nos i Reukap® P (efedrin) 0,5% kapi za nos - Bosnalijek d.d., kao nosilac dozvole za lijek

Od strane CALIMS odobren je sažetak karakteristika lijeka, u kojem je navedeno da je kontraindikovan kod djece mlađe od 12 godina.

Sva pakovanja ostalih lijekova koji su u proceduri registracije / koji se uvoze u Crnu Goru, takođe moraju biti obilježena u skladu sa preporukama CALIMS.

Niže navedeni lijekovi su takođe kontraindikovani kod djece mlađe od 6 godina:

Nasic za djecu, sprej za nos, proizvođača Klosterfrau Berlin, Njemačka – uvozi Farmegra d.o.o.

Meralys 0,05%, sprej za nos i Meralys 0,1% sprej za nos, proizvođača Jadran Galenski Laboratorij (JGL), Hrvatska – uvozi Farmont M.P. d.o.o.

Adrianol kapi za nos, Adrianol T kapi za nos, proizvođača Zdravlje Leskovac – uvozi Evropa Lek Pharma

Olynth 0,05% sprej za nos i kapi za nos, Olynth 0,1% sprej za nos i kapi za nos,

Olynth HA 0.1% sprej za nos – uvozi Neregelia d.o.o.

Poziv na prijavljivanje neželjenih dejstava

Molimo Vas da svaku sumnju na neželjene reakcije na oksimetazolin, ksilometazolin, fenil efrin ili efedrin prijavite Odjeljenju za farmakovigilancu CALIMS, popunjavanjem obrasca za prijavljivanje neželjenih reakcija na ljekove koji možete preuzeti sa sajta CALIMS (www.calims.me).

Obrazac možete poslati poštom (Agencija za ljekove i medicinska sredstva Crne Gore, Bulevar Ivana Crnojevića 64a, Podgorica), faksom (020 310 581) ili elektronskom poštom (neželjena.dejstva@calims.me).

Sumnju na neželjene reakcije možete prijaviti CALIMS i putem informacionog sistema, ukoliko Vam je dostupna aplikacija za prijavu neželjenih dejstava.

Dodatno, sumnju na neželjene reakcije možete da prijavite i nosiocu dozvole za lijek/podnosiocu zahtjeva za dobijanje dozvole za lijek u Crnoj Gori (odgovornoj osobi za farmakovigilancu ili stručnim saradnicima).

Kada prijavljujete neželjena dejstva, molimo Vas da navedete što je moguće više podataka, uključujući informacije o istoriji bolesti, istovremeno primjenjivanim ljekovima, datumu ispoljavanja neželjenog dejstva i datumu primjene lijeka pod sumnjom.

Molimo Vas da navedene informacije u vezi sa primjenom nazalnih dekongestiva za lokalnu primjenu prenesete svim relevantnim zaposlenima u Vašoj zdravstvenoj ustanovi.

Zahvaljujemo Vam na saradnji,

dr Dragomir Madžgalj

[MS1]

Odgovorna osoba za farmakovigilancu

Glosarij d.o.o.

Tel/Fax: 0038220/642-495, 0038220/642-496

e-mail: dragomir.madzgalj@sandoz.com

Mr ph sci Ivana Iličković
Odgovorna osoba za farmakovigilancu

[MS2]

Farmegra d.o.o.
Tel/ Fax: 0038220/623 125; 0038220/621 770
e-mail: ivana.lickovic@farmegra.com

Dipl ph Zoran Popović
Osoba odgovorna za farmakovigilancu

[MS3]

Farmont M.P. d.o.o.
Tel: 00 382 20 663 067
Fax: 00 382 20 663 068
e-mail: zoran.popovic@farmont.me

Mr Ph Marjana Bošković

[MS4]

Odgovorna osoba za farmakovigilancu
Evropa Lek Pharma d.o.o.
Tel: 00382 77 272 736
Fax: 00382 77 272 739
E-mail: marjana.boskovic@elpharma.me

I. Gojković

Mr sci. ph. Ivana Gojković

Odgovorna osoba za farmakovigilancu

Neregelia doo.

Tel/Fax : +382 20 26 19 20

e-mail: gojkovic.i@nelt.com

Bulić Sanja

Sanja Bulić

Odgovorna osoba za farmakovigilancu

Bosnalijek d.d.

Tel: 00 382 20 248920

Fax: 00 382 20 248921

Mobile: 00 382 67 212185

E-mail: sanja.bulic@bosnalijek.com

prilog: Odobreni sažeci karakteristika ljekova:

- Operil P, sprej za nos 0.025%
- Operil P, kapi za nos 0.025%
- Operil, sprej za nos 0,05%
- Operil, kapi za nos 0,05%
- Reukap® 1% , kapi za nos
- Reukap® P 0,5%, kapi za nos